

АРХИТЕКТУРА

24 • 02 • 2010 4

информационен бюлетин

български архитект

двуседмично издание на съюза на архитектите в България

тел.: 943 8321, 943 8355; факс: 02/943 8349; E-mail: sab@bularch.org; www.bularch.org

САБ е член на Международния съюз на архитектите, Международния съюз за паметниците на културата и забележителните места, Асоциацията на признатите европейски експерти, Съвета на архитектите от Европа

Адрес на редакцията: 1504 София, ул. "Кракра" 11, т. 943 8350, т./факс 943 8326; E-mail: archvalart@centrum-group.com; Цена: 0.25 лв.

VELUX®

Покривни прозорци

BAUMIT
baumit.com

Фасади
Мазилки
Замазки

Trimo
www.trimo.bg

ФИЛАРХ
проектиране ЕЛ инсталации
www.philarch.com

Intesa®
ЗАКЛЮЧАВАЩИ СИСТЕМИ И АКСЕСОАРИ
www.intesa.bg

Легамакс Акаунтинг ООД
Счетоводно обслужване
за архитекти и
проектанти – тел.: 851 7337

R
REYNAERS
aluminium

ус на саб

РЕШЕНИЯ

от заседание на Управителния съвет на САБ,
проведено на 12.02.2010 г., ЦДА – София

По определения за заседанието на УС на САБ на 12.02.2010 г. при следния дневен ред бяха взети следните РЕШЕНИЯ:

1. Организация по провеждането на ОС.

1.1. УС на САБ да предложи на Общото събрание да упълномощи с отговорност и права секретариата, след като бъде избран, да следи за спазване на графика и регламента за провеждане на ОС.

1.2. УС прие предложения регламент за провеждане на ОС.

1.3.1. УС прие отвода на арх. Жеко Тилев като председател на комисията по изборите.

1.3.2. УС на САБ прие за председател на комисията по изборите да бъде предложена арх. Калина Мерудийска от дружество Враца.

1.3.3. УС на САБ взе решение преброяването в зала да се извърши от преброителите, посочени от дружествата, координирани от секретариата.

1.3.4. Компютърната обработка на бюлетините при тайното гласуване за ръководни органи да се възложи на фирмата от предходното отчетно-изборно събрание, с която да се сключи договор.

1.4.1. УС прие да бъде предложено на ОС точката за предложения за промени в Устава на САБ да бъде преместена като последна точка от дневния ред.

1.4.2. УС прие да се предложи на ОС обсъждането на промени в Устава на САБ да бъде отложено за следващо Общо събрание след събиране на всички предложения от обсъждането им по дружества.

1.4.3. Новата версия на дружество Бургас на предложения за промени в Устава, каквато е постъпила на 02.02. т.г., да бъде качена на сайта на САБ.

1.5. УС прие предложението за решения към насоките за бъдеща дейност на САБ, както следва:

1.5.1. Окончателните предложения за промени във формата за стопанисване собствеността на САБ да се приемат допълнително, след общосъюзно обсъждане и изразени становища от дружествата на САБ;

пролетен бал

Съюзът на архитектите в България и "Сдружени софийски архитекти" имат удоволствието за Ви поканят на

ПРОЛЕТЕН БАЛ НА АРХИТЕКТИТЕ

на 21 март (неделя) 2010 г. в ресторант "Форум" – НДК, от 19 часа

Цена на куверта 35 лв., срок за закупуване – 15 март
За информация: арх. Е. Хантова – тел. 943 82 82, арх. Шаханова – тел. 943 83 05.

нов брой

следва на с. 2

РЕШЕНИЯ...

продължава от с. 1

1.5.2. Приходите да бъдат събирани в общ бюджет, разпределението на който да става от Общото събрание по предложение на Управителния съвет на САБ въз основа на дружествените бюджети.

1.5.3. Обособяване на оперативно звено за контрол и действие, обхващащо заместник-председател на САБ, архивна документация, наеми, творчески бази и ремонтни работи, вкл. една нова щатна бройка.

2. Предложение за държавни и съюзни награди.

2.1.1. УС на САБ подкрепя инициативата на ССА да бъде предложен арх. Стефан Стайнов за държавна награда по случай 75-годишнината му, като необходимата документация бъде подготвена и придвижена от Комисията по наградите.

2.1.2. УС на САБ подкрепя инициативата на КАБ да бъде предложен арх. Светлозар Панайотов за държавна награда по случай 80-годишнината му.

2.2.. Постъпилите от дружествата на САБ в Бургас и Варна предложения за съюзни награди на юбилари да се отправят към Комисията по награди, която да се произнесе по спешност.

3. Разни:

3.1. Приемане на нови членове на САБ.

3.1.1. УС на САБ потвърждава приемането за член на САБ на арх. Иво Димитров Калинов от дружество Казанлък.

3.2. Информация относно подготовката за участието на САБ в Биенале Венеция 2010 г.

3.2.1. УС прие информацията от арх. Тодор Булев и изложената от присъстващия арх. Петър Торньов концепция за представянето на Съюза на архитектите в България в Биенале Венеция 2010 г., както и бъдещите действия на арх. Торньов в тази насока като куратор по представянето на САБ.

3.2.2. УС определи арх. Тодор Булев за комисионер от страна на САБ, който да го представлява в организацията и работата на Биенале Венеция 2010 г.

3.3. Предложение за организиране изложба на САБ в дните на Лондонския фестивал на архитектурата.

3.3.1. УС прие предложението на арх. Тодор Булев в дните на Лондонския фестивал на архитектурата през м. юли т.г. да бъде реализирана изложба на САБ, която да бъде експонирана в посолството на Република България.

3.4. Учредяване почетен диплом за принос в устойчивата архитектура.

3.4.1. УС прие да се внесе от инициаторите аргументирано предложение с критерии за учредяване на Почетен диплом за принос в устойчивата архитектура.

3.5. Правила за организация на работата по защита на авторските права на архитектите.

3.5.1. УС прие изготвения от Комисията по нормативна дейност и авторско право документ – Правила за организация на работата по защита на авторските права на архитектите да бъдат публикувани на сайта на САБ за обсъждане преди окончателното му санкциониране.

На 23 март (вторник) от 17.30 ч. в зала 2 на ЦДА на ул. "Кракра" 11 ще се състои представяне на книгата на арх. Апостол Апостолов "Фанатици". Кратка история на една дълга и жестока война. Поканват се всички колеги и гости – любители на хубавото четиво!

На заседанието си на 12.02.2010 г. УС на САБ, по предложение на обединение "Сдружени софийски архитекти", взе решение да бъде представен за правителствена награда арх. Стефан Стайнов по повод неговата 75-годишнина.

АРХ. СТЕФАН СТАЙНОВ ЧЕСТИТ 75-ГОДИШЕН ЮБИЛЕЙ

Изтъкнат градостроител, автор и ръководител на колективи, работили общи градоустройствени планове, планове на производствени зони и централни градски части, генералния план на София, администратор, заемал високи постове в държавното управление у нас, представител на страната в международни организации, автор на статии, методически ръководства и нормативни документи – това е богатата и многостранна дейност на арх. Стефан Стайнов - един достоен човек, уважаван не само сред архитектурната колегия, но и от обществеността в страната.

Арх. Стефан Стайнов е роден през 1935 г. в София, в семейството на големия български композитор и музикален общественик акад. Петко Стайнов. Завършва архитектура в ИСИ, София през 1958 г. Като млад архитект работи в системата на Столична община и като технически ръководител на строежа на III градска болница. През 1960-1961 г. е на специализация във Франция, където стажува в бюрата на проф. Жан Роайе и проф. Калса, като участва в разработване на градоустройствени проекти за Франция, Алжир и Белгия. След завръщането си в България постъпва на работа в "Главпроект", където разработва общите градоустройствени планове на Поморие, Велинград, пионерския комплекс в с. Равда, както и проекти на заведения за обществено хранене в КК "Златни пясъци". От 1963 до 1966 г. е на работа в Алжир като главен архитект на Бюрото за индустриализация при Министерството на индустрията и мините. Арх. Стайнов ръководи проектирането и изграждането на големи промишлени предприятия, проектира градоустройствените планове на промишлените зони в градовете Батна, Оран и Руиба, както и на жилищни и обществени сгради към промишлените комплекси. Отново в България, в авторския колектив на арх. Никола Николов в "Главпроект", той участва в проектирането на ОГП, транспортно-комуникационния план и централната градска част на Велико Търново. Автор е на спортния комплекс в града. Когато през 1969 г. се създава дирекция "Генплан" към „Софпроект“, арх. Стайнов е назначен като началник на отдел, а след това като директор. През 1972 г. е назначен и за член на Съвета за опазване и възпроизводство на природната среда при Държавния съвет на НР България. Ръководи разработването на нормативните документи „Социално-екологически изисквания за развитие на София“ и „Градоустройствени мерки за опазване на околната среда“. През 1977 г. е назначен за Председател на Комитета по архитектура и благоустройство при Министерския съвет. Последователно заема високи постове в държавното управление на страната като първи зам.-министър в Министерството на строителството и архитектурата /1981 г./, Министерството на строителството и селищното устройство, Председател на Комитета по териториално и селищно устройство /1986-1989 г./ и директор на Националния център по териториално устройство и жилищна политика /1990-1993 г./. От 1993 г. до 1998 г. арх. Ст. Стайнов е управител, а по-късно директор по методически въпроси на бюрото за прединвестиционни проучвания и градоустройствено планиране „Булплан“ ООД. Той ръководи работата по проекта за изменение на ОГП на Габрово, градоустройствените планове на промишлените зони на Русе, Самоков и Габрово, устройственото зонироване и специфичните правила и норми за устройство на територията на Варна, Со-

фия /предварителен проект/, в Търново и Русе, проектите на Закон за Черноморското крайбрежие и за изменение на Закона за приемане и приложение на ОГП на София и много други.

Дълги години е ръководител на българската делегация за сесиите на Комитета по градоустройство, жилищна политика и строителство към ИКЕ на ООН, заместник-председател и председател на същия комитет, автор на много статии, становища и публикации, участник в конкурси, хоноруван асистент в Архитектурния факултет. Не може да не се отбележи и активната му обществена дейност в Централното ръководство на Съюза на архитектите и дългогодишното му сътрудничество в сп. "Архитектура". Арх. Стайнов е избран за районен и градски съветник в София и за народен представител в Деветото Велико Народно събрание. През 1998 г. той е един от учредителите на фондация, носеща името на неговия баща. Фондация „Петко Стайнов“ организира всяка година музикални празници в Казанлък или София, дава стипендии на даровити деца, а в родната къща на композитора в Казанлък е уреден музей.

Честитим юбилей на арх. Стайнов с много пожелания за здраве и благополучие!

Обединение "Сдружени софийски архитекти"

текст: арх. Мария Миркова

ПОЗНАВАМ ТАКЪВ ЧОВЕК

Изследване, проведено в Университета Тамагава, Токио, е установило, че благородството, великодушието и честността са резултат от активността на амигдалата – област в главния мозък, свързана с емоциите и интуицията. Учените са направили извода, че "просоциалната" (техен израз) настройка на благородните хора е спонтанна – те имат вродено чувство на отвращение от несправедливостта и некоректността в отношенията.

Въпросът доколко благородството, великодушието и честността са вродени и доколко – функция на наследените морално-етични норми на социалната среда и на собствения жизнен опит, ще продължи да бъде предмет на изследвания и спорове. Същественото е, че въпреки разперушинената ни ценностна система и въпреки хаоса, в който живеем, между нас все още има хора, опазили дарбата и волята да бъдат благородни, великодушни и честни. И това е така, защото освен тези качества те обикновено притежават и съзнание за отговорност. Това си помислих, когато прочетох горното научно съобщение. Помислих си още, че съм късметлия, защото познавам такива хора. Сред тях е арх. Стефан Стайнов.

Сигурен съм, че за повечето от вас, уважаеми читатели, това име е познато и се свързва с многогодишно достойно публично присъствие, ангажираност с обществените дела, висок професионализъм, толерантност в отношенията и – нека не пропускаме – с имиджа на интелигентен и занимателен събеседник. С добро чувство за хумор. А също, вярвайте, ценител и изтънчен познавач на нещата, с които животът става по-приятно място.

Професионалната кариера на арх. Стайнов е впечатляваща – изчерпателното ѝ представяне е трудна задача. Акцентите: прохождане в общинска техническа служба, в края на 50-те на XX век; специализация в Института по градоустройство на Сорбоната; различни ръководни длъжности във водещите проектантски и научноизследователски институти на България (Главпроект, КНИПИ „Софпроект“ - Генплан, а след 1989 г. – и Националният център за териториално развитие); междуременно – "алжирския период" (1963 – 1966), когато 28-30-годишен, като главен архитект на инженерингова група ръководи изграждането на няколко крупни индустриални предприятия в африканската държава. През 70-те и 80-те в продължение на около 13 години оглавява държавното ни управление в сферата на териториалното и селищното устройство. Представява България в различни международни структури и форуми в тази сфера. Освен това ръководи или участва в екипи, разработили стратегии, програми, устрой-

ствени планове и различни други проекти за множество територии и населени места у нас, както и за такива във Виетнам, Египет, Алжир, Франция, Белгия. И още: ред специализирани проучвания и методически разработки; участие – пряко или чрез експертизи и становища – в сферата на нормотворчеството; спечелени конкурси; публикации; беседи; интервюта. И прочее, и прочее, без умора. Продължава да надгражда, винаги в крак с новостите, но и с реалностите. Знае много и не го пести. Често го титулуват "професоре", без формално основание, но повече от заслужено.

Свидетелство за признанието и оценката на създанието му представляват множеството отличия и награди, чуждестранни и наши. Между тях е удостояването от една българска община с почетно гражданство заради реален принос за отстраняване последствията от тежко природно бедствие.

Въщност, според мен, важни са не толкова подробностите от професионалната биография, а това как арх. Стайнов работи. Или по-правилно: как се работи с арх. Стайнов. Работи се трудно, защото е задълбочен, изчерпателен и перфекционист. Работи се интересно – по същите причини. Работи се на максимални обороти и с максимално качество. Отношението му към чуждите грешки е великодушно. Към своите – честно.

Да, по този дълъг път със сигурност е имало и грешки, и стъписване, и крачки назад. Натрупала се е и неудовлетвореност, примесена с доза омерзение от днешното състояние на нещата. Въпреки това, мисля си, Стайновата мотивация е непреклонна. Тя произлиза от убедеността в обществената потребност от онова, в името на което работи, и на ясната представа за преследвания резултат – визия за това какви условия и каква среда са необходими на хората за по-добър живот. Еманация на отговорността, разбирана по неговия начин.

А пророч "животът на хората", срещал съм различни коментари относно политическата ангажираност и изяви на арх. Стайнов в миналото. Уверявам ви, че ако успеете да го въвлечете в разговор за политика, то непременно ще се убедите в последователността на идеологическите му убеждения, но и в непримиримостта му към партизанщината и към извращенията на властта независимо от доминиращия цвят на политическия фон. Знам със сигурност още, че работата на арх. Стайнов като депутат в Седмото Велико народно събрание е вършена с все същата негова последователност и съзнание за отговорност. Както и че политическите пристрастия на хората, с които го свързва нещо лично, не влияят на отношенията помежду им. Благородство, великодушие и честност.

И още няколко думи за общественополезната му дейност през последните години. Насочена е към популяризиране делото на бащата – композитора академик Петко Стайнов, както и въобще на българското музикално наследство и изпълнителско изкуство и се осъществява чрез фондация "Петко Груев Стайнов". Фондацията е основана от арх. Стайнов и група съмишленици. Наскоро научих, че активните усилия (да, наистина усилия) на това поприще вече осигуряват присъствие на българска музика и на елитни чуждестранни сцени. Сред множеството и разнообразни дела на фондацията избирам да спомена още едно: спомоществователството за обучение и изява на незрящи музикални таланти. Благородна кауза, осъществявана пак с онова непреклонно съзнание за отговорност и с много, много труд. Искане ми се да разкажа още неща, например за отношенията в голямото му семейство, за трепетната любов към внуците и загрижеността да напипа верния тон в междупоколенческото общуване, за интересите, за хобито... И още за благородството, великодушието, честността, отговорността. Но приключвам тук, припомняйки с известна доза егоизъм друго важно откритие – това на Габриел Гарсия Маркес: "Обичам те не заради това, което си, а заради това, което ставам аз, когато съм с теб."

Споделих горното, защото арх. Стайнов навърши 75 години.

Тук "аз" може да бъде един от многото, които са се учили от него и които го даряват със своята признателност и с уважение.

Дано сме заедно още много дълги години, арх. Стайнов!

арх. Александър Петровиц

КАК ДА СИ ИЗБЕРЕМ ПРЕДСЕДАТЕЛ НА САБ

На 28 февруари 2010 година предстои Общо събрание на Съюза на архитектите в България (САБ). Пиша тези редове, предизвикан от многото на брой издигнати кандидатури за нов председател на САБ. Необходимостта от напрана на собствен избор ме подтикна да анализирам причините за тази активност, както и да определя собствените си критерии за качествата на бъдещия председател и политиката, която очаквам да бъде реализирана.

Кое е характерното за Съюза през последните десетина години. В годините на прехода силно бе принизен общественят статус на българските архитекти. Реакция на спадналия авторитет е отделянето на Камарата на архитектите като самостоятелна организация и от там отпадането на грижата за професионалната реализация на архитекта проектант. САБ постепенно се превърна в една казионна организация, от която започнаха да странят както много от изявените архитекти, така и навлизащите в професията млади колеги.

В тази обществена ситуация САБ успя да съхрани структурите си и в т.ч. част от натрупаните през социализма имоти, но започна да губи от членската си маса и това, което е по-важно - доверието сред архитектурната колегия и обществото. Съюзът е в криза. Появата на повече от 10 кандидатури за председатели на САБ говори за няколко неща:

- Няма ясна идея накъде сме тръгнали и какво трябва да се прави.
- Няма формирана вътрешна сила, изразяваща се в неоспорима кандидатура на изявена личност и група сподвижници около нея, лансираща нови идеи и сигурност за бъдещето на САБ.
- Разочарованията от работата на последното ръководство са толкова неоспорими, че всеки, който има смелостта да предложи нещо по-различно от сегашното управление, го е направил.

За да формирам изискванията към новия председател, искам да изведа най-важните задачи пред Съюза през следващите няколко години.

Първо и най-важно е възстановяване на доверието сред собствените членове и архитектите, които не желаят да членуват, защото не виждат никакъв смисъл в това. Два са езиците, които не научихме за периода на прехода.

Първият език това е езикът на общуването с клиентите и работодателите. Твърдя, че повечето от нас не умеят да продават труда си. Отдавна не е нужно да сме най-можещите и най-великите. Достатъчно е да сме на нужното място в нужното време. Да влезем в кожата на домашния лекар за своя клиент.

Вторият език това е езикът на общуване между поколенията. През последните години светът силно се промени. Отдавна никому не са нужни лекциите с диaposитиви от свободния свят, безсмислените събрания без кворум, на които се осъждат действията или бездействията на общинската управа, безкрайните говорилни на общите събрания в обсъждания на устава, който повечето никога не са чели пък и не им трябва. Днес много по-интригуващо е да влезеш в някой от десетките архитектурни форуми, да си кажеш онлайн мнението, при това, ако искаш под чуждо име, на затова пък честно, каквото ти е на сърцето, да публику-

ваш впечатленията си от последната почивка, да коментираш сградата, която днес си видял. Това заменя отчасти нуждата от печатната преса. Информацията, която можеш да получиш от сутрешния вестник, вече си я получил предния ден в интернет пространството и чул в сутрешните TV блокове. Да не говорим за безплатно разпространяваното списание „Архитектура“, което стои на купчини в домовете на САБ и се финансира от скромния бюджет на САБ. Цялата вътрешна информация може да се намира в сайта на съюза, но отдавна той трябваше да изглежда по нов начин. По-скоро той трябва да играе ролята на гара разпределителна за всичко, което е свързано с нашата професия и може да бъде намерено в интернет пространството. Там могат да текат всичките ни дискусии, там можем да гласуваме за своите фаворити, пък защо не и от там да набираме основните приходи за Съюза от такси за участия, от продажба на идеи и проекти от консултации. Всичко е въпрос на друга философия и организация. Според мен, в тази посока трябва да се развие и промени нашето голямо сдружение. Защо да го правим? Защото ние имаме нужда да общуваме със себеподобни, имаме нужда от разбиране и подкрепа, имаме нужда от единство, за да защитаваме честта на занаята.

Второ най-после трябва да професионализираме отношението си към имотите, собственост на САБ, от използването на които са основните приходи, обезпечавачи функционирането на Съюза като организация. В това определение включвам няколко действия. Като начало са нужни доста усилия от страна на платени екипи за придобиване на собствеността на имотите на САБ с неизрядни документи за ползване. След това – подписване на договори за управление на един или няколко имота с физически лица, може и наши членове срещу процент от месечния наем и на последно място това са координацията и контролът на обектовите отговорници от страна на ръководството на САБ.

Трето – предприемане на организационни промени, адекватни на новите условия. Ясно е, че няма как казаното горе да се случи отведнъж. Лично аз бих рискувал да изберам два управителни съвета. Един официален на Общото събрание и друг виртуален в интернет пространството. Бих приел избраният във виртуалното пространство председател да е член по право на Управителния съвет на САБ. Допускам също, че виртуалното общуване ще доведе до други аномалии, като възможността определени персони да обсебят с активното си присъствие и мнение интернет пространството. Допускам, че с пъти ще нарасне възможността за манипулиране на общественото мнение и прочее недостатъци на новото време.

И тъй какъв да бъде новият председател. Според мен, той трябва да е собственик на голямо архитектурно бюро, за да има търговска култура и отношение към създаване и опазване на частната собственост. Преподавателската дейност осигурява контакти със следващото поколение млади архитекти и нейното упражняване би било предпочитан при избора на един бъдещ ръководител на САБ.

Все пак, за да имаме време да направим правилен избор, предлагам на всички кандидат-председатели да напишат предизборните си платформи и да ги разпространят сред колегията, както и каня всички на предизборни беседи с членовете на дружествата по региони. Очакваме ви във Варна!

арх. Димитър Стефанов
председател на САБ – дружество Варна

До 5 март, зала 1 – Висше строително училище “Любен Каравелов”. Изложба на курсови и дипломни проекти на студенти по архитектура

До 5 март, зала 2 – Дружество на архитектите Варна. Изложба “Изчезващите къщи. Хубавите къщи. III”

6 март, 14:00 ч., зала 2 – Радикалдемократическа партия. Събрание

8 март, 18:00 ч., зала 1 – Обединение “Сдружени софийски архитекти”. Откриване на изложба “ Архитектурното наследство на Сирия” (до 19 март)

9 март, 17:00 ч., зала 2 – КАБ София град. Събрание на архитектурна колегия А (общини Средец, Оборище, Искър и Слатина)

10 март, 17:30 ч., зала 2 – Откриване на Седма юбилейна акварелна изложба на арх. Тодор Топлийски (до 26 март)

11 март, 17:00 ч., зала 2 – КАБ София град. Събрание на архитектурна колегия Е (общини Триадица, Лозенец, Витоша)

12 март, 13:00 ч., зала 2 – Силва метод. Семинар

13 март, 10:00 ч., зала 2 – Силва метод. Семинар

14 март, 10:00 ч., зала 2 – Силва метод. Семинар

15 март, 18:00 ч., зала 2 – Представяне на книгата на Стамен Стаменов “Глобални проблеми на цивилизацията”

16 март, 15:00 ч., заседателна зала – Обединение на дружества “Колю Фичето”. Заседание на ръководството

16 март, 17:00 ч., зала 2 – Обединение “Сдружени софийски архитекти”. Дружество “Градоустройство”. Дискусия “Проблеми на софийското метро. Интеграция с другите видове масов пътнически транспорт”. Водещи: арх. Христо Генчев, арх. Димитър Димитров, арх. Йордан Тангъров

17 март, 17:00 ч., зала 2 – КАБ София град. Събрание на архитектурна колегия А (общини Младост, Студентска, Изгрев, Панчарево)

19 март, 18:00 ч., зала 2 – Македонски научноизследователски институт. Честване 60 годишнината на проф. Трендафил Митев. Вход с покани!

22 март, 17:00 ч., зала 2 – Представяне на фирма “Хьолшер Васербау” от Германия на тема “Модерни решения при възможности в строителството”

23 март, 17:30 ч., зала 2 – Работилница за книжнина “Васил Станилов” представя книгата на арх. Апостол Апостолов “Фанатици. Кратка история на една дълга и жестока война”

24 март, 17:00 ч., зала 2 – КАБ София град. Фирмен семинар

25 март, 16:00 ч., зала 2 – Фондация за християнска архитектура

ра и изкуство “Никола Фичев – Захари Зограф”. Общо събрание
26 март, 10:00 ч., зала 1 – Обединение “Сдружени софийски архитекти”. Семинар на тема “Европейска седмица на устойчивото развитие”

26 март, 18:00 ч., зала 2 – Общество “Път на мъдростта”. Сбирка
29 март, 17:30 ч., зала 2 – Откриване на живописна изложба на Александрос Кипурос и Статопойлос Димитрис от Гърция (до 11 април)

30 март, 15:00 ч., заседателна зала – Обединение на дружества “Колю Фичето”. Заседание на ръководството

30 март, 16:00 ч., зала 2 – Обединение на дружества “Колю Фичето”. Събрание

•
Посещения на изложби от 9:00 до 17:45 часа

•
В Централния дом на архитекта може да ползвате:

Библиотека – работи с читатели от 9:00 до 17:45 часа. Т. 9438313; Копирен център – всеки ден от 9:30 до 18:30 часа. Т. 9438348; Кафе-бар “Timeless” – всеки ден от 10:00 до 24:00 часа. Т. 0885866755; Ресторант “Клуб на архитекта” – всеки ден от 12:00 до 24:00 часа. Т. 0888880979

•
Централният дом на архитекта е седалище на:

Съюз на архитектите в България – Т. 9438321; 9438355; 9438296. Ф. 9438349; Софийски дружества на архитектите – Т. 9438282; 9438309; 9438305; Камара на архитектите в България – регионална колегия София град – Т. 9438196; Редакция на списание “Архитектура” и информационен бюлетин “Български архитект” – Т. 9438326; 9438350; Фондация за християнска архитектура и изкуство “Никола Фичев – Захари Зограф” – Т. 9438240

•
Централният дом на архитекта предоставя под наем:

Изложбена конструкция и зали за изложби, конференции, семинари, курсове, концерти, коктейли и др. Организира презентации в областта на архитектурата, строителството и строителните материали, парково-градинското изкуство, обзавеждането и дизайна.

•
За наемане на зали и справки:

арх. Явор Банков, управител на ЦДА; 1504-София, ул. “Кракра” 11; Т. 9438287; 0898509947; Ф. 9438349;

E-mail: yavorbankov@abv.bg; www.bularch.org

енергийна ефективност

От 2021 ВСИЧКИ НОВОСТРОЯЩИ СЕ СГРАДИ СТАВАТ С ПОЧТИ НУЛЕВА ЕНЕРГИЙНА КОНСУМАЦИЯ

Текстът за Енергийното изпълнение на сгради вече от 17 ноември 2009 г. е резултат на политическо тристранно споразумение между Европейския парламент (ЕП), Съвета на Европа (СЕ) и Европейската комисия (ЕК). Окончателният документ*, независимо от амбициозния текст, беше посрещнат добре като цяло. Ключова позиция в документа заема условието в срок до 1 януари 2021 г. всички новопостроени сгради да са с нулева енергийна консумация. Въпреки че тази дата е по-отдалечена във времето, отколкото САЕ би желал, договореният текст не ограничава съюзните организации да насрочат по-дръзки цели и да осигурят и реализират по-ранни срокове. Има доста държави, в които националните програми вече са по-настойчиви от тази приета директива.

През 2010 г. САЕ ще насочва вниманието си към детайли

за това как да обезпечи тази директива с действителни познания за състоянието на проблема в редица организации членки и как да подготви за тях указания и напътствия за лобиране в националния правителствен ешелон навреме и повсеместно. Съществен за САЕ е също фактът, че приетият текст изглежда пък подценява енергийното обновление на съществуващите сгради. А всеизвестно е, че тяхното обновяване е възможно най-ефективният и икономически обоснован подход за подобряване енергийното потребление на сградите, на което САЕ ще обърне специално внимание в следващите години. Така че за този преходен период и за своите организации членки САЕ вече подготвя своите указания.

*Текстът на споразумението може да бъде свален от:

<http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/09/st17/st17472.en09.pdf>

подбор и превод Анни Добринова

БЪЛГАРСКИЯТ ЛУВЪР

Лансираната наскоро идея за „Български Лувър“ върна мислите ми назад във времето.

Преди много години написах една статия в излизания тогава вестник „Свят“ (бр. 13/15.08.1991 г.) под надслов „Анархоархитектурен синдром“, в която изказвах възмущението си от неадекватната промяна в съдържанието на съществуващи сгради, строени по предназначение с всички произлизащи от това технически, функционални и естетически последици. С тези рокади се стигна до архитектурни, от професионална гледна точка, парадокси: превръщането на съдилище в музей, университет - в съдилище, хотели - в администрации, Духовната семинария - в детско заведение и т.н. Явление в резултат на административни решения от некомпетентни лица.

За съжаление, надеждите ми, че това е временно явление, плод на „революционна динамика“, се оказаха напразни. Годишите не промениха синдрома. Историята продължава и днес, както явно е видно. Когато се касае за елементарни промени при обикновени сгради, офиси, магазини и други подобни, това е обикновено явление, което остава незабележимо и безболезнено, но когато се отнася до сгради със специално съдържание и специфични функции, строени по предназначение, въпросът е от особена важност и не се решава по хрумване, а след компетентен професионален анализ на фактите, допринасящи за или против това решение, особено при значими обществени архитектурни обекти. Понякога политическите амбиции и тоталната архитектурна некомпетентност пренебрегват установените строителни императиви и закони, с които „новият“ обект е длъжен да се съобрази: конструктивната система и схема на оригиналната сграда, конструктивни височини, носимост на поделите конструкции, възможността трансформираните обеми да покриват действащите нормативи за евакуация, вертикална комуникация, най-вече новите противоземетръсни норми (София = 9-а ст. по R), посока, физическо и оптично влияние на естественото осветление, комуникационни възможности на задължителната климатизация и т.н. Неща, които не се пригаждат, а се изграждат.

Вярно е, че архитектурата не е биология и при нея почти всичко е възможно, даже от сеновал да се направи театър, но с цената на астрономически разходи, придружени от драстични промени на архитектурата, за да се стигне до една посредственост. Тук искам дебело да подчертая, че като рядко изключение разходването на екстремна сума и приемлив компромис с функциите при адаптирането на вековен исторически архитектурен шедьовър за нуждите на културата е реверанс към нацията (Лувър), но да направиш същото с една казарма на пример е некомпетентност и проява на лош вкус.

Архитектурният свят познава стотици, може би хиляди случаи, по-сполучливи и не до там, за адаптиране на стари сгради в музеи или изложбени комплекси, с поносими недостатъци, но като се вземат под внимание целта, значимостта, научната, художествената, архитектурната и материална стойност, обемът и характерът на експозицията, категорията на музея и т.н., се установява по безспорен начин, че всички случаи са строго индивидуални и не могат да се оценяват по показатели, да се подведат под общ знаменател или да служат за пример "по име".

Изискванията и критериите при новите сгради са съвсем различни. Един съвременен музей или художествена галерия, по мое виждане, е „консерва“- напълно затворено климатизирано пространство без или със специално проучено и проектирано естествено осветление*. Накратко казано: при адаптирания обект сградата диктува експозицията, а при новия е

точно обратното. Даже за новите обекти логично е да се проучи детайлно и проектира първо схемата на експозицията и по нея да се изгради архитектурата. Защото добрата експозиция на един исторически или антропологически музей трябва да бъде непрекъсната логическа верига, от която, ако се извади едно звено, посетителят да усети прекъсването в хронологията на предметния разказ. Пътеката на този разказ е архитектурата. Това не може да се осъществи никога при накъсване на експозицията при закърпени или разхвърляни в градското пространство случайни сгради. Името на големия български архитект Никола Николов няма място в този разговор. Той работеше в друга епоха и изпълняваше безотказни чужди решения, предизвикали споменатия синдром.

Най-сетне, вместо да спрем архитектурната вакханалия, историята продължава - „Български Лувър“?! Ако се осъществи идеята, това ще бъде поредният малогабаритен компромис в българската култура след НХГ и ЕТНОГРАФСКИЯ МУЗЕЙ като плисета от овехтялата пола на полурухналия бивш царски дворец.

СЪДЕБНАТА ПАЛАТА и НИМ, ампутирала жизнена част от строго дефинирана сграда, пришивайки й тотално несъвместими с нейното предназначение функции.

ПРЕЗИДЕНТСКАТА РЕЗИДЕНЦИЯ - инвалидизирана с измъченото нагнетяване на НИМ в строго изграденото й функционално пространство. Какво ли си мисли един американец, когато влезе в една от стаите на Белия дом и види част от дървената ограда на форт Нокс със забити индиански стрели, едно топче и камара с гюлета.

"НОВОТО" НАРОДНО СЪБРАНИЕ (перлата на хибридна корона) - компостирано в стопанския двор на минало величие. Може би някои от тези, които избрах комбинацията, имат новосталгия по биологичната си среда и т.н. С тези смайващи архитектурни хибриди, които произвеждаме, като ученици на Мичурин, можем да смаем света и да кандидатстваме за книгата на Гинес. Те ми напомнят приказката за кръстоската на крава и пчела за получаване на маслосмед.

Внимание! Очаквайте най-новия филм "ТОРНАДО ДЕБНЕ ВОЕННОТО НДК" - или как се ремонтира съвсем нова сграда.

Явлението има и положителна страна - ако се мъчим, обикаляйки града, да постигнем асортимент на Лувър, сигурно ще бием по крачки неговата скромна ходова линия от седем километра, докато при нас тя ще излезе поне 5 пъти по-дълга.

В крайна сметка, ако съберем потъналите пари за разпиляната музейно-галерийна еквилибристика на София (Бояна, МЕИ, Двореца, военното НДК, евентуално Обеля - има метро), сумата сигурно ще надхвърли тази за изграждането на нова сграда, построена съгласно най-новите проучвания, изисквания и постижения на съвременната наука и реализации на тези сгради, както това отдавна направиха мексиканците в новия си антропологически музей.

За Бога, братя, спрете! (плагиатствам) Започнах да губя вяра, че някой ден ще можем да изберем български държавници, които да прекратят един път завинаги архитектурната музейно-галерийна вакханалия, преди да са изтърбушени още сгради, съсипани, потрошени или изгубени половината експонати от преместване**. Да не говорим за прахосаните пари с посредствени резултати.

Няма светлина в тунела на културното строителство, но да има поне дългосрочна програма, в която да фигурира решение за изграждане на съвременен, престижен, достоен за страната и нацията ни некултурен комплекс НИМ-НХГ, пазителите и пропагандатори на най-значимите паметници на материалната ни и духовна култура. Столицата има нужда от първичен духовен

център, а не от вторичен чиновнически. Самотното НДК не прави култура за двумилionenния град, още по-малко за нацията.

МЯСТО? - Има такава със забележителни качества във всяко отношение, за което се говори още от 1976 година. Място престижно, отърсено от недостатъците на града-хаос: теренът, заграден от ул. "Гурко" и булевардите "В.Левски", "Цар Освободител" и "България" (бившите Зоологическа и Ботаническа градина) с преместване на паметника. Един изключителен терен, сега паркинг - кокошарник, детско скейборд игрище и самотен паметник. Изхабен бездушен терен - пустиня за гражданите, щастливо опасана от многобройни линии на градския транспорт (метро, тролейбуси, автобуси - над 20 линии! - маршрутни таксите), което го прави безспорно най-лесно и бързо достъпния в столицата терен за гражданите от всички краища и посоки на милионния град, с което доближава ситуираната в него висококултурна институция до прага на всеки столичен дом.

Да покажем там духовния ръст на българската държава. Теренът трябва сега незабавно да се отреди целево със закон, преди някой добре облечен бизнесмен от хайлайфа да го купи с нотариус, без конфликт на интереси, и след 10 минути да го препродаде на трето лице, например германски концерн за производство на изкуствени картофи.

ПАРИ? - Сега няма и скоро няма да има по-известни причини. На този етап е достатъчно да се наложи мораториум на безразборните преустройства и рокади, а в подходящо бъдеще да се проведе международен архитектурен конкурс в две фази - за идея и първите десет - за проект с чуждестранни предварително обявени журьори.

Това за мен е БЪЛГАРСКИЯТ ЛУВЪР!

* Преди години известното американско архитектурно бюро S.O.M. проектира библиотеката на най-престижния американски технически университет М.И.Т, като вместо прозорци монтираха цели плочи от прозрачен мрамор с дебелина 10 мм, които пропускаха дифузна светлина и предпазваха от UV лъчи.

** Французите казват: „Едно преместване е катастрофа, две - земетресение, а три- пожар.“

София, 25.01.2010 г.

арх. Любомир Шинков

ЕВРОПЕЙСКИ ЕТИКЕТ

Европейският етикет често ни поставя в състояние на сравнение с 26 конкурента. Лошо за нашето самочувствие е, че по редица показатели (най-вече доходи) оставаме назад. Но има и нещо, по което европейските столици не могат да ни стигнат никога. Например Амстердам няма едно хълмче, което да достига поне 1/100 от височината на Витоша. Каква скука? А градът по население е горе-долу колкото София. Представям си какво биха направили амстердамци със своята фантазия и работливост, за да използват богатство като Витоша. А защо в този град се живее много по-приятно, отколкото в София. Аз имам логично обяснение. Защото знаят какво да правят с автомобилата в града. В Амстердам не го пускат в центъра, а софиянци броят на същите амстердамци 13,8 милиона евро, за да им покажат как да пресичат през центъра на София с 60 км/ч., вместо сегашните 30 км/ч. Като че са забравили как такъв един бързак смля шест души наведнъж пред хотел "Плиска".

Преди 50 години под кестените на жълтите павета цяла София излизаше на следобедна разходка, за да потъне от там в зеления масив на Борисовата градина. Нямахме банки, асфалт и паркирани коли. Най-важното, не фучаха автомобили, засилени още от бул. „Тодор Александров“ с 60 км/ч. За „Царя“ се пееха песни и я сравнявах с Шан-з-Елизе“. И друг по-различен пример-главната градска улица на Амстердам „Калвер“ е забранена за автомобили повече от половин век и общественият транспорт и паркирането са съобразени с това. А за пешеходците това е рай. Те пресичат свободно улицата от едната фасада до магазина отсреща, седят спокойно по бирарии и кафенета, избират цветя по цялата ширина на улицата и допускат на платното единствено ръчно задвижвани латерни.

В това време центърът на София се запущва все повече. Шум, газове, прахоляк и изгубено време. А Витоша се отделя от града с околоръстно шосе с тирови и камиони, струващо на софиянци стотици милиони и неизмеримо количество свеж планински въздух.

арх. Любомир Панчев:

in memoriam

На 4 февруари
се навършиха
40 дни
от смъртта на
арх. Христина Минова Иванова
(28.03.1936 - 27.12.2009)
Поклон пред паметта ѝ!
Обединение "ССА" - САБ

Навършиха се
два месеца
от смъртта на
арх. Валя Карталова
(05.04.1956 - 21.12.2009)
Поклон пред паметта ѝ!
САБ - София

Почина

**арх. Димитър
Евтимов**

(15.02.1958 - 3.02.2010)
Поклон пред паметта
му!
*Обединение "Сдружени
софийски архитекти"*

Почина

**арх. Иван
Йорданов Мишев**

(07.10.1914 - 3.02.2010)
Поклон пред паметта
му!
*Колегите от сдруже-
ние „Кольо Фичето“*

Напусна ни

**арх. Лилия Ангелова
Деветакова**

(04.08.1923 - 5.02.2010)
Поклон пред паметта ѝ!
*Колегите от сдруже-
ние „Кольо Фичето“*

На 16.02.2010 г. се
навършва 1 година
от кончината на
**арх. Дарин Петров
Матанов**
Поклон пред светлата
му памет!
*От колегите му от д-во
на САБ - Велико Търново*

НОВА ИЗЛОЖБА НА СПИРИДОН ГАНЕВ

СЛОВО НА АРХ. ВАСИЛ КИТОВ ПРИ ОТКРИВАНЕТО НА ИЗЛОЖБАТА

Уважаеми колеги и гости,

С удоволствие приех поканата да кажа няколко думи при старта на изложбата на арх. Спиридон Ганев на тема „Одрин-Истанбул“.

След емоционалното експозе на арх. Лило Попов, в което беше направен анализ на предложените ни високохудожествени творби, считам, че е излишно да продължавам в тази посока. Ще си позволя да кажа само, че съм дълбоко удовлетворен, че мога да присъствам на това събитие в нашия съюз, при което арх. Ганев за пореден път ни прави съпричастни на своите съкровени преживявания, майсторски подготвени и поднесени.

Иска ми се да кажа няколко думи за Одрин и Истанбул, два града, с които ние като българи сме силно обвързани, а особено с Одрин и аз лично съм дълбоко свързан вече доста години професионално, а защо не и емоционално.

Истанбул е сравнително добре познат на нашата общественост – мегаполис с неговото богато наследство на културно-исторически напластявания, столица на три империи, оставили своите материални белези, които го правят изключителен. Информацията, с която разполагаме за Истанбул, е много богата и особено неговата историческа част – имперският град е много посещаван и познат.

Струва ми се, че същото не може да се каже за Одрин. Въпреки, че той е само на 15 км от границата ни, не мисля, че българите го познават добре.

Името на града през античността е Адрианопол, наречен на император Адриан. Наследството от това време е слабо проучено – в последно време започват по-мощни проучвателни работи. В Средновековието и особено при Османската експанзия Одрин е много важно селище – в продължение на повече от сто години (преди превземането на Константинопол) той е столица на Османската империя. Значими и много атрактивни са архитектурните паметници от Средновековието и то не само в града, но и около него – на времето Одрин е бил значително по-голям от днешния град. Обичайна гледка в околностите му са останки от джамии, кервансарай, хамами и други сгради сред обработваеми селскостопански земи. В късното Средновековие, XIX век и особено през първата половина XX век градът постепенно губи средищното си значение и запада. Но и днес, при наличието на новите общественно-политически условия и с усилията на градското ръководство градът започва да се съвзема и променя облика си.

И в днешния град има много интересни обекти, останки от миналото му величие – достатъчно е да се спомене дори само блестящия шедьовър на Коджа Мимар Синан – джамията Селимие, според мен, най-добрият паметник на османската архитектура. В града до началото на XX в. е имало значително българско присъствие – по статистически данни около 40% от населението на града е било българско, а в околните села до 70%. Не случайно е наличието на две български църкви – „Св. Георги“ и „Св. Св. Константин и Елена“, голямо българско училище „Петър Берон“, българска митрополия и др. За съжаление днес българите в Одрин се броят на пръсти.

Българските църкви в продължение на десетилетия бяха изоставени и обречени на разруха и унищожение. В последно време беше направено необходимото, за да стане възможна ревитализацията на тези български духовни средища и днес вече завършени, те са притегателни центрове за посещаващите Одрин туристи.

Когато преди около 10 години трябваше да започна работа по реставрацията на църквите в Одрин, имах сериозни колебания и притеснения – в съзнанието ми, както на всички нас, бяха напластявани редица клишета и предразсъдъци за Турция и турците. Постепенно, с течение на времето и навлизане в работата, разширяването на контактите с турските колеги и с турската общественост аз и колегите, с които работя, се освободихме от предубежденията ни и не случайно ми се е случвало да кажа, че има моменти, когато в Одрин се чувствам по-добре, отколкото в моята София.

Вероятно не е излишно да се каже, че при работата ни в Турция имахме пълното съдействие на местните власти – общински и вилаетски (т.е. областни).

През тези години в Турция имах удоволствието да работя не само с много коректни контрагенти и колеги, но и да спечеля много добри приятели.

Може би това дълго изложение е било отегчително за някои от присъстващите. Прецених обаче, че е необходимо за да се знае каква е обстановката и атмосферата. Имал съм имал удоволствието на няколко пъти да бъда заедно с арх. Ганев в Истанбул и Одрин и смятам, че той е успял да ги претвори много добре в своите творби.

Драги Спиро,

Уверен съм, че изложбата ти ще бъде много успешна.

Да си жив, здрав и дръзновен и до следващата среща с твоето изкуство.

